

СТАНОВИЩЕ

от

доц.д-р Райна Христова

секция “Морска геология и археология”.

за

дисертацията на Георги Димитров Пърличев, докторант отчислен с право на защита, на тема: “ГЕОЕКОЛОГИЧНА БРЕГОЗАЩИТА НА БЪЛГАРСКОТО ЧЕРНОМОРИЕ”, представена за придобиване на образователната и научна степен “доктор” по научна специалност “Океанология”, шифър 01.08.07.

Членът на Научното жури е избран с решение на Научно жури, определено със заповед № 175 от 18. 11. 2011 г. на Директора на Института по океанология – БАН- Варна.

Становището е изготвено съгласно изискванията на Правилата за условията и реда за придобиване на образователни и научни степени и за заемане на академични длъжности (ПУРПОНСЗАД) в ИО - БАН-Варна.

Представената за становище дисертация е в обем от 209 стр..Текстът е онагледен с 87 фигури и 23 таблици. Списъкът на литературата включва 155 научни публикации.Материалът в изложението е разпределен в 5 глави, въведение и заключение.

Дисертацията на Георги Пърличев е посветена на актуална тема. Още във Въведението авторът фокусира вниманието на научната общественост върху един проблем, който търси своето най- добро решение- безпрецедентното строителство на брегозащитни съоръжения по Българското черноморско крайбрежие.Дисертацията предлага нов инженерно-биологичен метод и съпътстващите го екологични хидротехнически съоръжения за внедряване в практиката на брегозащитата.

Поставената основна цел на изследването – да бъдат предложени метод и хидротехнически съоръжения за геоекологична защита на Българското черноморие, съобразени с неговия геолого-геомрфоложкия облик, е ясно формулирана.

Трудът на Г. Пърличев е изграден върху ясни теоретични принципи, изложени от него още в първите раздели. Използван е широк методологичен спектър от общонаучни и частнонаучни методи, които придават специфичен облик на изследването. Прилагането им в съчетание със софтуерните пакети като Golden software Surfer и ACES показва много добра компютърна грамотност на автора и придава висока достоверност на направените изводи.

В глава 1 е направен внимателен преглед и прецизен анализ на геолого-геоморфоложкия строеж на изследваната област от българското черноморско крайбрежие, характеристика на наносите, литодинамиката. Следва изводът, че отвореността на българския бряг към вълнения от източната половина и малките наклони на подводния брегови склон, са благоприятни за брегозащита чрез дистанционни вълноломи, който показва способността на докторанта към обобщения и синтез.

В глава 2 е изведен съществения принос на биогенния фактор в баланса на наносите. Видът *Mytilus galloprovincialis* и свързаната с него висока карбонатна продуктивност предопределя обособяването на брегови зони от биогенен тип, каквито са плажовете на север от н.Калиакра и на юг от Бургас.

Особено висока стойност имат изводите, направени в глава 3 и 4. Тук авторът прави не просто описание на съществуващите досега традиционни методи на брегозащита. Той доказва тезата, че: 1) изграждането на хидротехнически съоръжения в условията на наносен дефицит води единствено до **переразпределение** на съществуващите наноси, при което абразията се “премества” в незащитения, подветрен участък; 2) че дамбите, изградени по руски стандарт, не отчитат спецификата на българския бряг и не дават желаните ефекти; 3) че буните блокират надлъжнобреговия наносен транспорт.

Направеният критичен обзор логично води до предложението от Георги Пърличев, принципно нов инженерно-биологичен метод, чиято същност е представена в глава 5. На основата на геоекологичния подход, след анализ на геолого-геоморфоложкия профил на българския бряг и оценка на предимствата и недостатъците на съществуващите досега брегозащитни съоръжения, авторът предлага нов, високоинтегриран и по-ефективен метод за брегозащита

Представяйки неговата същност, авторът доказва функционалната стойност, структурните елементи и очаквания екологичен ефект на метода. Налага се изводът, че създаването на плажове чрез изкуствено подхранване и укрепване с нископрофилни дистанционни вълноломи, които не “погасяват” надлъжнобреговия наносен транспорт, водят до намаляване на вълновото въздействие върху брега. ЕКС съчетават вълногасящият ефект на дистанционните брегозащитни вълноломи с ролята на изкуствените рифове за увеличаване биомасата на обрастателите.

В заключение считам, че при разработването на дисертационния си труд, докторантът показва знания, научен език, способност да осъществява интердисциплинарно научно изследване и умение да предложи нов метод за решение, чиято ефективност може да се провери единствено чрез бъдещ експеримент.

Това ми дава основание да препоръчам на почитаемото Научно жури да гласува положително и да присъди образователната и научна степен “доктор” на Георги Димитров Пърличев.

Подпис:

Доц. д-р Райна Христова

